

КРОПИВНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ
Р І Ш Е Н Н Я

від 15 грудня 2022 року

№ 1422

Про затвердження Програми соціальної підтримки, розвитку та становлення сімей, дітей та молоді м. Кропивницького на 2023-2025 роки

Керуючись статтями 140, 144 Конституції України, пунктом 22 статті 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", Кропивницька міська рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити Програму соціальної підтримки, розвитку та становлення сімей, дітей та молоді м. Кропивницького на 2023-2025 роки, що додається.
2. Включити Програму соціальної підтримки, розвитку та становлення сімей, дітей та молоді м. Кропивницького на 2023-2025 роки до Програми економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та основних напрямів розвитку на 2022 і 2023 роки.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань охорони здоров'я, освіти, соціальної політики, культури та спорту, заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради С.Колодяжного.

Секретар міської ради

Олег КОЛЮКА

Олег Краснокутський 32 04 79

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Кропивницької міської ради
15 грудня 2022 року № 1422

**ПРОГРАМА
соціальної підтримки, розвитку
та становлення сімей, дітей та молоді м. Кропивницького
на 2023-2025 роки**

І. ПАСПОРТ
ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ, РОЗВИТКУ ТА
СТАНОВЛЕННЯ СІМЕЙ, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
М. КРОПИВНИЦЬКОГО НА 2023-2025 РОКИ

1.	Програма затверджена	Рішенням Кропивницької міської ради від 15 грудня 2022 року № 1422
2.	Проект Програми погоджено	Рішенням Виконавчого комітету Кропивницької міської ради від 13 грудня 2022 року № 927
3.	Ініціатор розроблення Програми	Кропивницький міський центр соціальних служб
4.	Розробник Програми	Кропивницький міський центр соціальних служб
5.	Співрозробники Програми	-
6.	Відповідальний виконавець Програми	Кропивницький міський центр соціальних служб
7.	Учасники Програми	-
8.	Термін реалізації Програми	2023-2025 роки
9.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади
10.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, усього, у тому числі:	23700,00 тис. грн, у т. ч.: 2023 рік - 7900,00 тис. грн 2024 рік - 7900,00 тис. грн 2025 рік - 7900,00 тис. грн
	кошти бюджету Кропивницької міської територіальної громади	23700,00 тис. грн, у т. ч.: 2023 рік - 7900,00 тис. грн 2024 рік - 7900,00 тис. грн 2025 рік - 7900,00 тис. грн
11.	Керівник Програми	Директор Кропивницького міського центру соціальних служб

II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Згідно з Конституцією України та Сімейним кодексом України, сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою. Держава створює всі умови для зміцнення сім'ї та забезпечує пріоритет сімейного виховання дитини.

Програма соціальної підтримки, розвитку та становлення сімей, дітей та молоді на 2023-2025 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до законів України "Про соціальні послуги", "Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю", "Про охорону дитинства", "Про місцеве самоврядування", "Про запобігання та протидію домашньому насильству", "Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають або відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк", Сімейного кодексу України, постанови Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 587 "Про організацію надання соціальних послуг", визначає необхідні зміни у підходах Кропивницької міської територіальної громади до підтримки сімей, дітей та молоді і розрахована на 2023-2025 роки.

III. АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Сім'я є першоосновою духовного, економічного та соціального розвитку суспільства. Саме її визнано у міжнародному співтоваристві найкращою умовою для виживання, захисту і розвитку дітей, основним осередком суспільства, природним середовищем для людини. Зусилля громади повинні бути спрямованими на благополуччя і добробут сім'ї, створення умов для захисту її прав та прав її членів у самій родині. Тільки в цьому випадку сім'я буде здатна до саморозвитку, а її члени – до самореалізації.

В ході реформування економічних і соціальних засад виникли деякі несприятливі чинники, які негативно вплинули на становище сімей. Зокрема, існують невирішені проблеми, які з роками навіть загострюються і стосуються демографічної ситуації, репродуктивного здоров'я, економічного становища родин, сімейного безробіття, народження та виховання дітей у сім'ї. Потребують розв'язання проблеми сімей у сфері освіти, професійної підготовки й зайнятості, охорони здоров'я, соціального забезпечення тощо. Таким чином, аналіз основних чинників стосовно функціонування та розвитку сімей міста дає можливість визначити головну проблему у цьому питанні, а саме: нагальну потребу поліпшення соціально-економічних умов становлення, розвитку та повноцінного і самодостатнього функціонування сім'ї, народжування та виховання в ній дітей.

Кропивницький міський центр соціальних служб (далі – Центр) у межах своїх повноважень проводить соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю Кропивницької міської територіальної громади, які опинилися у складних життєвих обставинах та потребують допомоги, забезпечує розвиток та

підтримку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, профілактику та подолання раннього соціального сирітства, попередження втягування дітей та молоді у злочинну діяльність та профілактику рецидиву злочину, популяризацію здорового способу життя і профілактику шкідливих звичок, в тому числі вживання алкоголю, наркотиків та паління, соціальну підтримку дітей та молоді з особливими потребами, попередження насильства в сім'ях, в яких існує реальна загроза його вчинення, попередження бродяжництва та жебракування в дитячому та молодіжному середовищі.

Протягом 2020-2022 років на обліку в Центрі перебувало 1736 сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах. За цей період з обліку знято 1022 сім'ї, з яких 72 – з досягненням позитивного результату, 868 – у зв'язку зі зміною місця проживання/перебування отримувача соціальних послуг, 81 – через невиконання без поважних причин отримувачем соціальних послуг вимог, визначених договором про надання соціальних послуг, 1 – у зв'язку зі смертю отримувача соціальних послуг. Під соціальним супроводом фахівців Центру перебувало 262 сім'ї. За цей період із соціального супроводу знято 132 сім'ї, з них: 94 – з досягненням позитивного результату, 32 – у зв'язку зі зміною місця проживання/перебування отримувача соціальних послуг, 5 – через невиконання без поважних причин отримувачем соціальних послуг вимог, визначених договором про надання соціальних послуг.

Протягом 2020-2022 років на обліку в Центрі перебувало 480 осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах. За цей період з обліку знято 308 осіб, з яких 55 – з досягненням позитивного результату, 203 – у зв'язку зі зміною місця проживання/перебування отримувача соціальних послуг, 42 – через невиконання без поважних причин отримувачем соціальних послуг вимог, визначених договором про надання соціальних послуг, 7 – у зв'язку з письмовою відмовою отримувача соціальних послуг, 1 – у зв'язку зі смертю отримувача соціальних послуг. Під соціальним супроводом фахівців Центру перебувало 56 осіб. За цей період із соціального супроводу знято 23 осіб, з них: 17 – з досягненням позитивного результату, 2 – у зв'язку з письмовою відмовою отримувача соціальних послуг, 3 – у зв'язку зі зміною місця проживання/перебування отримувача соціальних послуг, 1 - через невиконання без поважних причин отримувачем соціальних послуг вимог, визначених договором про надання соціальних послуг.

Загальна кількість сімей/осіб, охоплених соціальними послугами протягом 2020-2022 років, становить 2579 сімей/осіб. Відповідно до потреб, кожній сім'ї та особі було надано 4724 соціальних послуг.

Станом на 01 грудня 2022 року під соціальним супроводом служби соціального супроводження Центру перебуває 28 прийомних сімей (39 прийомних дітей) та 5 дитячих будинків сімейного типу (43 дитини), новостворена 1 прийомна сім'я, яка пройшла відповідне навчання, та 1 дитячий будинок сімейного типу з числа внутрішньо переміщених осіб. З метою профілактики емоційного вигорання на базі Центру проводяться групи взаємопідтримки для прийомних батьків та батьків-вихователів.

Протягом 2020-2022 років в пологових будинках та пологових відділеннях лікарень міста з метою запобігання ранньому соціальному сирітству та сприяння формуванню відповідального батьківства соціальною роботою спеціалістів Центру було охоплено 20 жінок, які мали намір відмовитись від новонародженої дитини. Зазначеним особам надано 20 соціальних послуг.

Реалізація Програми дасть змогу збільшити кількість сімей/осіб, які мінімізували або подолали складні життєві обставини, та сприятиме запобіганню потрапляння у складні життєві обставини сімей, дітей та молоді Кропивницької міської територіальної громади.

IV. МЕТА ПРОГРАМИ

Метою Програми є забезпечення ефективної соціальної підтримки сімей, дітей та молоді, сприяння особистісному зростанню молоді, попередження насильства в сім'ї, підтримка молоді з особливими потребами, популяризація сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

V. НАПРЯМИ, ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Напрямами виконання Програми є:

здійснення соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю, адресність та доступність соціальних послуг за місцем проживання;

психологічна підтримка ветеранів ЗСУ та внутрішньо переміщених осіб;

профілактика негативних проявів в дитячому та молодіжному середовищі;

соціально-профілактична робота з неповнолітніми, що знаходяться під вартою, та особами, засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі;

розвиток і підтримка сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, соціальний супровід прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу.

Завдання Програми:

1) підвищення якості надання соціальних послуг та здійснення соціального супроводу сімей/осіб, які опинились у складних життєвих обставинах, в тому числі внутрішньо переміщеним особам, військовослужбовцям та членам їх сімей;

2) забезпечення координації та взаємодії сім'ї/особи, які перебувають у складних життєвих обставинах, із суб'єктами соціальної роботи до повного вирішення проблем сім'ї/особи шляхом надання соціальних послуг;

3) підвищення професійного рівня спеціалістів, які працюють у сфері надання соціальної допомоги сім'ям, профілактики насильства у сім'ї, протидії торгівлі людьми;

4) формування у молоді усвідомленого ставлення до батьківства, підвищення рівня культури статевого життя молодих людей, що дозволить запобігти поширенню соціального сирітства та соціально небезпечних хвороб;

5) забезпечення підвищення престижу сім'ї та утвердження пріоритетності сімейних цінностей;

6) допомога дітям та молоді, які зазнали від інших жорстокості та насильства чи потрапили в екстремальні ситуації;

7) соціально-психологічна реабілітація внутрішньо-переміщених осіб, ветеранів ЗСУ та їх сімей;

8) пропаганда здорового способу життя, профілактика шкідливих звичок серед дітей та молоді, профілактика правопорушень;

9) профілактика насильства та жорстокого поводження з дітьми;

10) зменшення кількісних показників підліткової та молодіжної злочинності;

11) здійснення соціальної реабілітації та сприяння адаптації у соціумі осіб з числа звільнених з місць позбавлення волі та засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, профілактика рецидиву злочину;

12) розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

13) удосконалення пошуку, підбору, навчання та здійснення соціального супроводу прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу;

14) активізація пошуку, підбору, навчання кандидатів у патронатні вихователі, наставники.

Детальний перелік заходів щодо реалізації Програми наведено у додатку.

VI. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Реалізація Програми дозволить:

підвищити авторитет сім'ї, зміцнити сімейні цінності;

підвищити якість надання соціальних послуг та покращити якість здійснення соціального супроводу сімей/осіб, які опинились у складних життєвих обставинах;

збільшити кількість сімей, які мінімізували та подолали складні життєві обставини;

зменшити статистику негативних явищ у підлітковому та молодіжному середовищі, підвищити рівень обізнаності дітей та дорослих із питань негативного впливу на організм алкоголю, тютюну, наркотичних речовин;

попередити відмови матерів від новонароджених дітей завдяки психологічній та соціальній підтримці вагітних жінок;

забезпечити соціальну підтримку, реабілітацію та інтеграцію в

суспільство осіб з особливими потребами, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів ЗСУ та їх сімей;

активізувати життєву позицію громадян, звільнених з місць позбавлення волі;

збільшити кількість сімей, бажаючих виховувати дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

VII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

Фінансування заходів щодо виконання Програми здійснюватиметься за рахунок коштів Кропивницької міської територіальної громади.

Обсяги необхідного фінансування для забезпечення реалізації завдань та заходів Центру складають 23700,00 тис. грн у тому числі: на 2023 рік – 7900,00 тис. грн; 2024 рік – 7900,00 тис. грн; 2025 рік – 7900,00 тис. грн.

VIII. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Відповідальним виконавцем, який здійснює координацію дій між виконавцями Програми та контролює її виконання, є Кропивницький міський центр соціальних служб.

**Директор департаменту
соціальної політики
Кропивницької міської ради**

Юлія ВОВК

Додаток
до Програми соціальної підтримки, розвитку
та становлення сімей, дітей та молоді
м. Кропивницького на 2023-2025 роки

Напрями реалізації та заходи Програми соціальної підтримки, розвитку та становлення сімей, дітей та молоді м. Кропивницького на 2023-2025 роки

Назва напрямку реалізації (пріоритетні завдання)	Виконавці	Перелік заходів Програми	Термін виконання заходу	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі:			Результат
					2023 рік	2024 рік	2025 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Здійснення соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю, адресність та доступність соціальних послуг за місцем проживання								
1) Підвищення якості надання соціальних послуг та здійснення соціального супроводу сімей/осіб, які опинились у складних життєвих обставинах, в тому числі внутрішньо переміщеним особам, військовослужбовцям та членам їх сімей; 2) Забезпечення координації та взаємодії сім'ї/особи, які перебувають у складних життєвих обставинах, із суб'єктами соціальної роботи до повного вирішення проблем сім'ї/особи шляхом надання соціальних послуг; 3) Підвищення професійного рівня спеціалістів, які працюють у сфері надання соціальної допомоги сім'ям, профілактики насильства у сім'ї, протидії торгівлі людьми; 4) Формування у молоді усвідомленого ставлення до батьківства, підвищення рівня культури статевого життя молодих людей, що дозволить запобігти	КМЦСС	Забезпечення організації надання соціальних послуг в рамках інформування та проведення консультацій, психологічної підтримки різних категорій осіб, здійснення соціального супроводу сімей/осіб, що перебувають у складних життєвих обставинах та інших послуг направлених на соціальну підтримку населення громади	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	7836,0	7836,0	7836,0	Забезпечення ефективної підтримки сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах, відновлення основних соціальних функцій сімей, які потрапили в складні життєві обставини, профілактика раннього соціального сирітства

1	2	3	4	5	6	7	8	9
поширенню соціального сирітства та соціально небезпечних хвороб; 5) Забезпечення підвищення престижу сім'ї та утвердження пріоритетності сімейних цінностей; 6) Допомога дітям та молоді, які зазнали від інших жорстокості та насильства чи потрапили в екстремальні ситуації								
2. Психологічна підтримка ветеранів ЗСУ та внутрішньо переміщених осіб								
1) Соціально-психологічна реабілітація внутрішньо переміщених осіб, ветеранів ЗСУ та їх сімей	КМЦСС	Семинар «Основні проблеми, з якими можуть зіткнутися ветерани ЗСУ після повернення. Психологічний аспект»	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	3,0	3,0	3,0	Профілактика конфліктів, домашнього насильства, попередження розлучень, сприяння адаптації до соціуму
	КМЦСС	Семинар-тренінг «Адаптивність до життя в умовах невизначеності як внутрішній ресурс»	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	3,0	3,0	3,0	Сприяння адаптації до життя в умовах невизначеності, актуалізація особистісних механізмів та знаходження ресурсів для подолання кризи
	КМЦСС	Організація та проведення груп взаємопідтримки для внутрішньо переміщених осіб	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	10,0	10,0	10,0	Психологічна підтримка у подоланні депресивних станів, посттравматичних розладів, знаходження ресурсів для подолання негативних переживань
3. Профілактика негативних проявів в дитячому та молодіжному середовищі								
1) Пропаганда здорового способу життя, профілактика шкідливих звичок серед дітей та молоді, профілактика правопорушень; 2) Профілактика насильства та жорстокого поведіння з дітьми; 3) Зменшення кількісних показників підліткової та молодіжної злочинності	КМЦСС	Тренінг особистісного зростання для молоді «Життєві ресурси»	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	3,0	3,0	3,0	Підвищення особистісного потенціалу

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	КМЦСС	Тренінг «Домашнє насильство – актуальна проблема сучасності»	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	3,0	3,0	3,0	Підвищення обізнаності щодо проблеми домашнього насильства, його видів та проявів, запобігання домашньому насильству
	КМЦСС	Навчально-методичний тренінг «Запобігання гендерному насильству та жорсткому поводженню з дітьми»	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	3,0	3,0	3,0	Актуалізація проблеми гендерного насильства та жорсткого поводження з дітьми, профілактика насильства
	КМЦСС	Тренінгове заняття «Торгівля людьми – сучасний прояв рабства. Правила безпечної поведінки»	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	3,0	3,0	3,0	Підвищення рівня поінформованості та усвідомлення молоддю міста гостроти проблеми торгівлі людьми, обговорення причин, форм та ознак цього явища, його проявів в сучасному світі
	КМЦСС	Семінар «Психотравма та спричинені нею розлади»	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	4,0	4,0	4,0	Ознайомлення з поняттям «психотравма», причинами виникнення, фазами розвитку, критеріями діагностики
	КМЦСС	Тренінг «Тактика роботи зі страхами та тривожними розладами»	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	3,0	3,0	3,0	Адаптація до змін, пошук та збільшення ресурсів для подолання життєвих криз, підвищення стресостійкості
	КМЦСС	Тренінгове заняття «Профілактика правопорушень серед учнівської молоді»	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	3,0	3,0	3,0	Профілактична робота з учнівською молоддю, спрямована на попередження правопорушень

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4. Соціально-профілактична робота з неповнолітніми, що знаходяться під вартою, та особами, засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі								
1) Здійснення соціальної реабілітації та сприяння адаптації у соціумі осіб з числа звільнених з місць позбавлення волі та засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, профілактика рецидиву злочину	КМЦСС	Тренінг «Профілактика правопорушень» для осіб, засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	3,0	3,0	3,0	Соціальна профілактика вчинення повторних правопорушень. Навчання молоді, що перебуває у конфлікті з законом, визначати цілі та шляхи їх досягнення, реалізовувати плани соціально прийнятним шляхом
	КМЦСС	Соціально-профілактична робота з неповнолітніми, які знаходяться під вартою	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	3,0	3,0	3,0	Надання психолого-педагогічної допомоги спеціалістами центру соціальних служб молодим громадянам (віком від 14 до 35 років) відповідно до статті 9 Закону України «Про попереднє ув'язнення»
	КМЦСС	Профілактичний лекторій для молоді, що перебуває у конфлікті з законом	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	5,0	5,0	5,0	Профілактика рецидиву правопорушень у молодіжному середовищі
5. Розвиток і підтримка сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, соціальний супровід прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу								
1) Розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; 2) Удосконалення пошуку, підбору, навчання та здійснення соціального супроводу прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу; 3) Активізація пошуку, підбору, навчання кандидатів у патронатні вихователі, наставники	КМЦСС	Проведення занять груп взаємопідтримки для прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу, заняття «Арт-терапія» для дітей, які виховуються у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	9,0	9,0	9,0	Обговорення та колективне вирішення актуальних для прийомних батьків та батьків-вихователів проблем педагогічного та психологічного характеру, розвиток творчих здібностей дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуються у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	КМЦСС	Тренінг «Шлях довіри» для дітей з прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	3,0	3,0	3,0	Профілактика сексуального насильства стосовно дітей
	КМЦСС	Тренінг з формування позитивної я-концепції «Зрозумій себе» для прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу	2023-2025 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади	3,0	3,0	3,0	Сприяння особистісному зростанню молоді
Всього:					7900,00	7900,00	7900,00	

**Директор департаменту соціальної політики
Кропивницької міської ради**

Юлія ВОВК